EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 9.3.2012
COM(2012) 116 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse otsust 2011/734/EL, mis on adresseeritud Kreekale eesmärgiga tugevdada ja tõhustada eelarve järelevalvet ning millega teatatakse Kreekale, et ta peab ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks võtma puudujääki vähendavaid meetmeid

SELETUSKIRI

Nõukogu otsusega 2011/734/EL on Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 ja artikli 136 alusel kindlaks määratud Kreeka eelarvedistsipliini koordineerimise ja järelevalve meetmed ning sätestatud Kreeka jaoks majanduspoliitilised suunised.

Otsuse järgimine ei ole oluline mitte ainult ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse seisukohast, vaid ka seoses Kreeka rahastamisega euroala liikmesriikide poolt Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi raames.

Nõukogu otsusega 2011. aastaks kehtestatud valitsemissektori eelarve puudujäägi (ESA95 alusel) piirmäärast ei ole kinni peetud. 2012. aastaks võttis valitsus vastu eelarve, mille eesmärk on pidada kinni nõukogu otsuses kehtestatud eesmärgist, ning ta on võtnud meetmeid, mis tagaksid järgnevatel aastatel eelarvepuudujäägi täiendava vähenemise.

Praeguste hinnangute ja prognooside kohaselt on 2011.–2014. aastal majandus palju nõrgem, kui prognoositi nõukogu otsuste 2010/320/EL ja 2011/734/EL vastuvõtmise ajal. 2012. aasta veebruaris teatas Kreeka valitsus meetmetest, mille eesmärk on vähendada esmast eelarvepuudujääki 2012. aastal, sh lisaeelarve vastuvõtmisest. 2012. aasta märtsis viis Kreeka läbi võlavahetuse, mis vähendas oluliselt intressikulusid 2012. aastal ja järgnevatel aastatel ning aitas valitsemissektori võlga jätkusuutlikumaks muuta.

Seda arvestades on iga-aastased eesmärgid vaja läbi vaadata, pidades samal ajal kinni ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtajast. Eesmärgid, mis on väljendatud esmase ülejäägi suhtena SKPsse (-1,0 % 2012. aastal, +1,8 % 2013. aastal ja +4,5 % 2014. aastal) , näivad asjakohased, pidades silmas ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaega, milleks on 2014. aasta, ja vajadust parandada võla jätkusuutlikkust.

Kreeka ametiasutused, komisjoni talitused ning EKP ja IMF on aktiivselt arutanud majanduspoliitiliste tingimuste ajakohastamist Kreeka majanduse kohandamise programmi vastastikuse mõistmise memorandumis. Kõnealustel aruteludel ei käsitletud mitte ainult eelarve konsolideerimise meetmeid, vaid ka vajadust edendada kõnealuste meetmetega majanduskasvu ja vähendada nende mis tahes sotsiaalset mõju.

Komisjoni on vastu võtnud soovituse nõukogu otsuse kohta, millega muudetakse otsust 2011/734/EL, edastanud selle nõukogule.

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega muudetakse otsust 2011/734/EL, mis on adresseeritud Kreekale eesmärgiga tugevdada ja tõhustada eelarve järelevalvet ning millega teatatakse Kreekale, et ta peab ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks võtma puudujääki vähendavaid meetmeid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping), eriti selle artikli 126 lõiget 9 ja artiklit 136,

võttes arvesse komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) ELi toimimise lepingu artikli 136 lõike 1 punktiga a nähakse ette võimalus võtta meetmeid nende liikmesriikide suhtes, mille rahaühik on euro, et tugevdada asjaomaste liikmesriikide eelarvedistsipliini koordineerimist ja järelevalvet.

(2) ELi toimimise lepingu artiklis 126 on sätestatud, et liikmesriigid hoiduvad ülemäärasest valitsemissektori eelarve puudujäägist, ning sellega on ette nähtud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus. Stabiilsuse ja kasvu pakt, mille ennetavate sätetega rakendatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, on raamistik, millega toetatakse usaldusväärse eelarvepositsiooni kiiret taastamist soodustavat valitsuse poliitikat, võttes arvesse majanduse olukorda.

(3) Nõukogu otsustas 27. aprillil 2009 kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu (EÜ asutamisleping) artikli 104 lõikega 6, et Kreekal on ülemäärane eelarvepuudujääk.

(4) Nõukogu võttis 10. mail 2010 ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 9 ja artikli 136 alusel vastu otsuse 2010/320/EL,[1] mis on adresseeritud Kreekale eesmärgiga tugevdada ja tõhustada eelarve järelevalvet ning millega teatatakse Kreekale, et ta peab võtma puudujääki vähendavaid meetmeid, et kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk hiljemalt 2014. aastaks. Nõukogu kehtestas ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtajaks 2014. aasta ning määras kindlaks iga-aastased valitsemissektori eelarve puudujäägi eesmärgid.

(5) Nõukogu otsust 2010/320/EL on korduvalt oluliselt muudetud. Kuna otsusesse tuli teha uusi muudatusi, sõnastati see 12. juulil 2011 selguse huvides nõukogu otsuse 2011/734/EL[2] kaudu uuesti.

[1] ELT 145, 11.6.2010, lk 6.
[2] ELT 296, 15.11.2011, lk 38.

(6) Praeguste hinnangute ja prognooside kohaselt on 2011.–2014. aastal majandus palju nõrgem kui nõukogu otsuste 2010/320/EL ja 2011/734/EL vastuvõtmise ajal prognoositi. Majandustegevus on prognooside kohaselt vähenenud 2011. aastal 6,8 protsenti. Komisjoni praeguste prognooside kohaselt väheneb Kreeka reaalne SKP 4,7 protsenti 2012. aastal, püsib muutumatuna 2013. aastal ning kasvab 2,5 protsenti 2014. aastal. Nominaalne SKP vähenes 5,2 protsenti 2011. aastal ning prognooside kohaselt peaks see vähenema 5,4 protsenti 2012. aastal ja 0,4 protsenti 2013. aastal, enne kui see suureneb 2,5 protsenti 2014. aastal.

(7) 2012. aasta veebruaris teatas Kreeka valitsus meetmetest, mille eesmärk on vähendada esmast eelarvepuudujääki 2012. aastal, sh lisaeelarve vastuvõtmisest. Kõnealuste meetmete üle on Kreeka ametiasutused ja komisjoni talitused pidanud ulatuslikke arutelusid. Kõnealustel aruteludel ei käsitletud mitte ainult eelarve konsolideerimise meetmeid, vaid ka vajadust edendada kõnealuste meetmetega majanduskasvu ja vähendada nende mis tahes sotsiaalset mõju.

(8) 2012. aasta märtsis käivitas Kreeka võlavahetuse, mis vähendab oluliselt võlataset ja intressikulusid 2012. aastal ja järgnevatel aastatel ning aitab valitsemissektori võlga jätkusuutlikumaks muuta.

(9) Eespool esitatud kaalutlusi silmas pidades näib asjakohane teha otsuses 2011/734/EL mitu muudatust, mis hõlmaksid ka eelarve kohandamise kava, jättes samas muutmata ülemäärase puudujäägi kõrvaldamiseks kehtestatud tähtaja,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2011/734/EL muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„2) Ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamisele suunatud kohandamiskava eesmärk on valitsemissektori eelarve esmane puudujääk (puudujääk ilma intressikuludeta), mis ei ületa 2,037 miljardit eurot (1,0 % SKPst) aastal 2012, ning esmane ülejääk vähemalt 3,652 miljardit eurot (1,8 % SKPst) 2013. aastal ja 9,352 miljardit eurot (4,5 % SKPst) 2014. aastal. Võlavahetuse järel on kõnealused esmase puudujäägi/ülejäägi eesmärgid kooskõlas kogupuudujäägiga, mis on 14,811 miljardit eurot (7,3 % SKPst) 2012. aastal, 9,462 miljardit eurot (4,7 % SKPst) 2013. aastal ja 4,499 miljardit eurot (2,2% SKPst) 2014. aastal. Selleks peab struktuurne eelarvepositsioon aastatel 2009–2014 paranema vähemalt 10 % SKPst. Varade (finants-ja mittefinantsvarad) privatiseerimisest saadav tulu ning summad, mis euroala liikmesriigid maksavad Kreekale tulevase tulu arvelt, mis laekub nende keskpankadele Kreeka võlakirjadelt, ei vähenda eelarve konsolideerimise vajadust ning neid ei võeta kõnealuste eesmärkide hindamisel arvesse.

3) Lõikes 2 osutatud kohandamiskava on kooskõlas valitsemissektori konsolideeritud võla muutusega 2012. aastal -26,954 miljardit eurot, 2013. aastal 6,775 miljardit eurot ja 2014. aastal 1,492 miljardit eurot.”

2. Artikli 2 lõike 7 järele lisatakse järgmine lõige:

„7a. Kreeka võtab viivitamata järgmised meetmed:

a) ravimitele tehtavate kulutuste vähendamine vähemalt 1,076 miljardi euro võrra 2012. aastal;

b) haiglaarstide ületunniöö tasustamisele kuluva summa vähendamine vähemalt 50 miljoni euro võrra 2012. aastal;

c) sõjaliste materjalide hangete vähendamine 300 miljoni euro võrra (sularaha ja tarned) 2012. aastal;

d) kohaliku tasandi valitavate ametikohtade ja nendega seotud töötajate tasustamise vähendamine 10 protsendi võrra 2012. aastal ning abilinnapeade ja nendega seotud töötajate arvu vähendamine 2013. aastal eesmärgiga hoida kokku vähemalt 9 miljonit eurot 2012. aastal ja 28 miljonit eurot 2013. aastast alates;

e) keskvalitsuse tegevuskulude ja valimistega seotud kulutuste vähendamine vähemalt 370 miljoni euro võrra (võrreldes 2012. aasta eelarvega), millest vähemalt 100 miljonit eurot moodustavad kaitsekuludega seotud tegevuskulud ja 70 miljonit valimistega seotud kulud;

f) kohaliku omavalitsuse tegevuskulude vähendamine eesmärgiga hoida 2012. aastal kokku vähemalt 50 miljonit eurot;

g) ääreala elanikele makstavate toetuste kärpimine ning ministeeriumide järelevalve all tegutsevatele mitmetele üksustele antavate toetuste kärpimine eesmärgiga vähendada kulutusi 2012. aastal vähemalt 190 miljoni euro võrra;

h) avaliku sektori investeeringute eelarve vähendamine 400 miljoni euro võrra 2012. aastal. Avaliku sektori investeeringute eelarve selline vähendamine ei mõjuta struktuurifondidest kaasrahastatavaid projekte (sealhulgas TEN-T projektid);

i) muudatuste tegemine täiendavates pensionifondides ja pensionifondides, kus keskmine pension on suur või mis saavad eelarvest suurt toetust, ning muude suurte pensionide vähendamine, et säästa 2012. aastal vähemalt 450 miljonit eurot (puhtalt, pärast maksudele ja sotsiaalkindlustusmaksetele avalduva mõju arvessevõtmist);

j) suure sissetulekuga leibkondadele antavate peretoetuste kärpimine eesmärgiga hoida 2012. aastal kokku 43 miljonit eurot;

k) ministrite otsused, et viia lõpule uue palgaastmestiku täielik rakendamine kõigis asjakohastes üksustes, ning õigusaktid alates 2011. aasta novembrist ülemääraselt makstud palkade tagasinõudmise kohta;

l) seaduse nr 4038/2012 artiklite 3 ja 21 muutmine nii, et vaadatakse läbi maksmata maksude ja sotsiaalkindlustusmaksete maksegraafikute pikendamise tingimused: maksegraafikuid kohaldatakse üksnes selliste maksmata maksude suhtes, mille kogusumma jääb eraisikute puhul alla 10 000 euro ja äriühingute puhul alla 75 000 euro. Maksegraafiku pikendamist taotlevad maksumaksjad peavad maksuhaldurile esitama kõik oma finantsaruanded;

m) raamseadus, milles vaadatakse põhjalikult läbi riiklikud teisesed/täiendavad pensionifondid, et stabiliseerida pensionikulutused, tagada kõnealuste skeemide suhtes eelarveneutraalsus ning tagada süsteemi jätkusuutlikkus keskpikas ja pikas perspektiivis.”

3. Artikli 2 lõiget 8 muudetakse järgmiselt:

a) punktid a ja b asendatakse järgmisega:

„a) teiseste/täiendavate pensioniskeemide reform, mis kavandatakse Euroopa Komisjoni, EKP ja IMFiga konsulteerides ning mille hinnangulise mõju pikaajalisele jätkusuutlikkusele kinnitab ELi majanduspoliitika komitee. Uue tingliku kindlaksmääratud maksetega kogumispensionisüsteemi näitajad tagavad pikaajalise kindlustusmatemaatilise tasakaalu, mida hindab riiklik aktuaarasutus.

b) apteekide kasumimarginaalide kohandamine ja vähenevate kasumimarginaalide kehtestamine, et üldine kasumimarginaal jääks alla 15 protsendi.”

b) lisatakse järgmised punktid:

„c) sotsiaalprogrammide toimimise käimasoleva läbivaatamise lõpuleviimine;

d) otsused, millega nähakse ette ühtse riigihankeasutuse (SPPA) rakendusmäärus; ühtne riigihankeasutus alustab tegevust ühtse riigihankeasutuse seaduses ja Euroopa Komisjoniga 2010. aasta novembris kokku lepitud tegevuskavas kindlaks määratud volituste, eesmärkide, pädevuse ja õiguste täitmiseks; ühtse riigihankeasutuse liikmete ametisse nimetamine;

e) selliste skeemide kindlakstegemine, mille puhul pensionile jäämisel makstav kindlasummaline summa ei ole vastavuses tehtud sissemaksetega, ja maksete kohandamine;

f) ravimite hulgimüüjate kasumimarginaalide vähendamine, nii et need ei ületaks 5 protsenti;

g) hankemenetlused, mis on vajalikud ulatusliku ja ühtse tervishoiu infosüsteemi (e-tervishoiu süsteem) rakendamiseks;

h) 2012. ja 2013. aastaks kavandatud erastamise juriidiliste, tehniliste ja finantsnõustajate ametissemääramine.”

4. Artikli 2 lõike 9 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) avaliku sektori kulutuste programmide läbivaatamise lõpuleviimine. Kõnealusel läbivaatamisel tuginetakse välisele tehnilisele abile ning keskendutakse pensionidele ja sotsiaalsiiretele (viisil, mis tagab põhilise sotsiaalkaitse säilimise); kaitsekulutuste kärpimine, vähendamata samal ajal riigi kaitsevõimet; ning keskvalitsuse ja kohalike omavalitsuste ümberkorraldamine; ravimikulutuste ja haiglate tegevuskulude otstarbekuse suurendamine ning ka rahaliste sotsiaaltoetuste täpsem kindaksmääramine;

b) sellise maksureformi kehtestamine, mille eesmärk on lihtsustada maksusüsteemi, kaotada maksuvabastused ja -soodustused ning laiendada maksubaasi, mistõttu maksumäärad järk-järgult vähenevad ja tulud suurenevad. See reform hõlmab füüsilise isiku tulumaksu, ettevõtte tulumaksu ja käibemaksu, varamakse ning sotsiaalkindlustusmakseid, aga suhteline kaudsetest maksudest tingitud maksukoormus jääb samaks;

c) kinnisvara juriidilise väärtuse uuesti hindamine, et see vastaks paremini turuhindadele;

d) maksuameti kontorites sularaha- ja tšekimaksete tegemise lõpetamine, mis tuleb asendada pangaülekannetega, nii et personalil jääks rohkem aega tegeleda suurema lisaväärtusega tööga (audit, maksunõuete täitmisele pööramine ja maksumaksjate nõustamine);

e) avaliku sektori selliste eritasude, mille suhtes uut palgaastmestikku ei kohaldata, vähendamine keskmiselt 12 protsenti. Seda kohaldatakse alates 1. juulist 2012 ning sellega säästetakse vähemalt 205 miljonit eurot (puhtalt, pärast maksudele ja sotsiaalkindlustusmaksetele avalduva mõju arvessevõtmist).”

5. Artiklile 2 lisatakse järgmised lõigud:

„10) Kreeka võtab järgmised meetmed 2012. aasta septembri lõpuks:

a) 2013. aasta eelarve projekt kooskõlas artikli 1 lõikega 2 kehtestatud esmase ülejäägi eesmärgiga;

b) eeskirjad ja menetlused keskvalitsuse tasandil kesksete ostu- ja raamlepingute sõlmimiseks sageli ostetavate tarvikute ja teenuste jaoks, pannes ministeeriumidele ja keskvalitsuse organitele kohustuse kasutada hankimisel neid lepinguid ja nähes piirkondlike asutuste jaoks ette sellise võimaluse.

11) Kreeka võtab järgmised meetmed 2012. aasta detsembri lõpuks:

a) 2013. aasta eelarve lõplik vastuvõtmine kooskõlas artikli 1 lõikega 2 kehtestatud esmase ülejäägi eesmärgiga;

b) õigusaktid, millega lihtsustatakse lisaeelarve esitamise ja heakskiitmise korda.”

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja